

ÇİNGENECE-05

05-
T'aves
bacalo

22 Mart

2022

Hoşgeldiniz ...

Řomani
čhib

ROMANY CHIB

∞

(Řomani čhib) :

T'aves bacalo - Hoşgeldiniz

Romani (Řomani čhib) , Romanlar tarafından konuşulan bir dil grubudur . Bu diller , Hint-Avrupa dil ailesinin Hint-Aryan şubesine aittir ve yalnızca Hint alt kıtası dışında konuşulan tek Hint-Aryan dilleridir. Roman , her ikisi de Roman dilleri olan Romence veya Romence ile karıştırılmamalıdır.. Romancanın atasının, Orta Hindistan'daki Romanların dili olduğu düşünülmektedir. Dilbilimsel veriler, Romanların, şimdi Afganistan, İran, Ermenistan ve Türkiye'den geçerek, MS birinci binyılın ikinci yarısında Hint yarımadasını terk ettiklerini gösteriyor. Yazılı kayıtların bulunmaması nedeniyle Roman göçünün nedeni bilinmiyor. Bilinen, MS 14. yy'da Balkan yarımadasına ulaştıklarıdır. Bazı Romanlar güneye Kuzey Afrika'ya göç etti ve Cebelitarık Boğazı'ndan Avrupa'ya ulaştı.

Romancanın gelişimi, Avrupa dilleriyle olan bağlantısından büyük ölçüde etkilenmiştir. En büyük etki Romanca kelime hazinesi, ses bilgisi ve gramer üzerinde etkisi olan Bizans Yunancasından geldi.

ROMANY CHIB

Romanlar, İngilizcede, Mısır yerlileri oldukları
yanılgısına dayanan Mısır kelimesinden türetilen bir
kelime olan Çingeneler olarak bilinir. Terim asla
Romanlar tarafından kendilerini tanımlamak için
kullanılmadı. Avrupa'da Çingeneler, Tsiganes,
Zigeuners ve Gitanos olarak da bilinir.

Güvenilir nüfus sayımı rakamlarının yokluğunda,
Romanca konuşanların toplam nüfusu yalnızca
tahmin edilebilir. En fazla sayıda
Roman Balkanlar, Orta Avrupa, ABD, Rusya ve diğer
eski Sovyet cumhuriyetlerinde bulunuyor. Daha
küçük rakamlar Batı Avrupa, Orta Doğu ve Kuzey
Afrika'ya dağılmış durumda. Ethnologue onları
aşağıdaki ana gruplara ayırır.

Durum

. ABD ABD'deki

Çingenelerin sayısı hakkında herhangi bir nüfus
sayımı verisi yok Tahminlere göre, ülke geneline
dağılmış çeşitli Çingene gruplarının 200.000 ila
500.000 üyesi olabilir. Yoksul kentsel alanlarda
yaşama eğilimindedirler ve ayrımcılıktan
kaçınmak için genellikle etnik kimliklerini
gizlemeye çalışırlar.

. Avrupa

Holokost sırasında Yahudiler gibi Çingeneler de
zulüm ve imha için Naziler tarafından hedef
alındı. Ancak bugün Romani, Romanya ve
Bulgaristan'ın da katıldığı Avrupa Birliği'ndeki
en büyük azınlık dilidir. Bazı Avrupa ülkelerinde,
Roman dilinin hükümet yayınlarında, eğitimde
ve medyada kullanımı sınırlıdır. İspanya'da

ROMANY CHIB

Gitanos adında çok sayıda Çingene var. Çoğu artık Romanca değil, Caló adında karma bir dil konuşuyor.

-

Lehçeler:

Üst

Bölgesel Roman lehçelerinin büyük çeşitliliğinin birkaç nedeni vardır: (1) Çeşitli lehçelerini birleştirmek için Romancanın standart bir dili veya prestij lehçesi yoktur; (2) Roman, birçok farklı ülke ve yerde konuşulduğu için çeşitli yerel dillerden etkilenir; (3) Romanca konuşanlardan oluşan tek bir topluluk yoktur ve konuşmacıların hepsi birbiriyle iletişim halinde değildir. Manchester Romani Projesi interaktif veritabanı oluşturulur ve Roman lehçelerin haritalar etmiştir.

Vlax (*Vlach'tan*) ve Vlax olmayan lehçeler arasında yaygın olarak kabul gören bir ayrım vardır . Ulahlar yüzyıllardır Romanya'da yaşamış Romanlardır. Vlax'ın temel özelliği, Romenceden çok sayıda sözcük ödünç almasıdır . Vlax konuşan gruplar en fazla Romanca konuşanı içerir. Bazı Romanlar , İspanya'da Caló, Ermenistan'da Lomavren ve Birleşik Krallık'ta Angloromani gibi karışık diller konuşur .

-

ROMANY CHIB

Yapısı

Üst

-

Ses sistemi

Romancanın ses envanteri diğer Hint-Aryan dillerine benzer. Bununla birlikte, iletişim dillerinden çok sayıda ödünç alınma nedeniyle, farklı Roman lehçelerinin ses sistemleri bu dillerden ek sesler içerir.

-

Sesli harfler

Romancanın ünlü sistemi tipik olarak beş sesli ses biriminden oluşur. Ek olarak, Romanii'nin Batı Avrupa lehçeleri sesli harf uzunluğu ayrımları gösterme eğilimindedir.

	<u>Ön</u>	<u>Merkez</u>	<u>Geri</u>
<u>Kapat</u>	ben		sen
<u>Orta</u>	e		ö
<u>Açık</u>		a	

-

Ünsüzler

Diğer Hint-Aryan dilleri gibi, Romancada da çok sayıda ünsüz vardır. Ancak, sesli

ROMANY CHIB

yoksun aspire durur ve affricates yanı sıra retroflex diğer Hint-Aryan dillerinden tipiktir sessizler. Doğu Avrupa'daki bazı Roman lehçeleri, palatalizasyonun yaygın olduğu Slav dillerinin etkisi altında, palatalize olmayan ve palatalize ünsüzleri birbirinden ayırır .

		<u>iki</u> <u>dudak</u>	<u>Labio-</u> <u>dental</u>	<u>Alveo-</u> <u>diş</u>	<u>Postalveolar</u> <u>/</u> <u>damak</u>	<u>Velar</u>	<u>Gırtlak</u>
<u>Durur</u>	izinsiz sessiz			t			
	<u>aspire</u> <u>edilmiş</u> sessiz	p ^h		t ^h		k ^h	
	arzu edilmeyen ses	b		d		g	
<u>Sürtünmeler</u>	sessiz	f		s			h
	sesli	v		ʒ			
<u>İştirakler</u>	izinsiz sessiz				tʃ		
	aspire edilmiş sessiz				tʃ ^h		
	sesli				dʒ		
<u>Nasals</u>		m		n			

ROMANY CHIB

<u>Lateraller</u>				l			
	<u>kapak</u>			r			
<u>Rhotics</u>	<u>tril</u>						
<u>Yaklaşık</u>			w				

- . Arasında bir ayırım vardır emişli unaspirated sessiz vs durur ve affricates örneğin, p - p, t - t, k - k, tʃ - tʃʰ. Aspire edilen ünsüzler, güçlü bir hava üfleme ile üretilir.
- . arasında / x / = Alman telaffuz *ch* içinde *Bach*
- . / tʃ / = *CH* içinde *pirzola*
- . / dʒ / = *j* içinde *iş*
- . / = / j y de *henüz*

-

Stres

Vurgu genellikle Romanca kelimelerin son çekim ekine düşer, ancak konumu çeşitten çeşide farklılık gösterebilir.

-

Dilbilgisi

Roman, Hint-Aryan dillerinin en muhafazakar dillerinden biridir. O zamandan beri diğer Hint-Aryan dillerinin çoğunda kaybolan isimlerin ve fiillerin bir dizi gramer özelliğini korumuştur. Diğer diller Roman yapısı üzerinde güçlü bir etkiye sahiptir. Örneğin, Yunanca , Romani sözdizimi üzerinde güçlü bir etkiye sahipti, önceden belirlenmiş belirli bir makalenin ortaya çıkmasına ve

ROMANY CHIB

Hint-Aryan dilleri için tipik olan Özne-Nesne-Fiil kelime sırasından Özne-Fiil-Nesne kelime sırasına geçişe neden oldu. tipik Avrupa dilleri.

-

İsimler ve sıfatlar

Roman isim morfolojisi çekimseldir ve bazı bitişik öğeler içerir . Roman isim çekimlerinin Doğu Avrupa'da Slav dillerinin etkisiyle hayatta kaldığı ve bunun sonucunda Romancanın sekiz vakaya kadar çıktığı düşünülüyor. Batı Avrupa'da ise eğilim, edatların kullanımı lehine çekimlerin ortadan kalkması yönündeydi, bazıları Avrupa dillerinden ödünç alındı, örneğin *mit* 'with' (Almanca'dan ödünç alınmıştır).

Roman isimleri aşağıdaki kategoriler için işaretlenmiştir:

- . İki cinsiyet vardır: eril ve dişil.
- . İki sayı vardır: tekil ve çoğul.
- . Sekiz vakaya kadar vardır: aday , suçlayıcı , datif , üretken , ablatif , yerel , araçsal ve sözlü.
- . Romanca onboyutlu sınıflar cinsiyete ve kökün şekline göre belirlenir.
- . Cinsiyet, sayı ve durum olarak isimle uyuşan kesin bir madde var.
- . Sıfatlar, cinsiyet, sayı ve durum bakımından değiştirdikleri isimlerle hemfikirdir.

-

Fiiller

Romanca fiiller aşağıdaki dilbilgisi kategorilerine sahiptir:

- kiři: 1st, 2nd, 3rd
- sayı: tekil ve çoğıul
- zaman: řimdiki zaman, geçmiř, gelecek;
- görünüm: kusurlu ve mükemmel
- ruh hali: gösterge
niteliğinde , zorunlu , sübjektif , kořullu
- Çekimler: řimdiki ve mükemmel

-

Kelime sırası

Romancadaki kelime düzeni, Romanların temas kurduğı Bizans Yunancasının etkisinden dolayı diğeri Hint-Aryan dillerindekinden farklıdır. Romanca cümlelerde normal kelime sırası Özne-Fiil-Nesne şeklindedir. Değitiştiriciler ve belirli makale, değitiştirdikleri isimlerden önce gelir.

-

Kelime bilgisi

Romancanın temel kelime dağarcığı, diğeri Hint-Aryan dillerinde bulunan kelimeleri içerir. Romanların göçebe ataları bin yıldan fazla bir süre önce anavatanlarını terk edip batıya doğıru uzun yolculuklarına başladıklarında, genellikle farklı dilleri konuşan insanlarla yakın temasta bulundukları yerlerde uzun süre kaldılar. Romanlar bu dillerden kelimeleri ve hatta gramer yapılarını ödünç

ROMANY CHIB

aldı. Örneğin, Farsça ve Yunanca kökenli kelimeler tüm Roman çeşitlerinde bulunabilir.

Aşağıda, yaygın kullanılan Romanca kelime ve deyimlere bazı örnekler verilmiştir.

Merhaba	Sastibe
Güle güle	Dja(Ca) devlesa
teşekkür ederim	Palikerav tut
Adam	Manuš(ş)
Kadın	Monašej(Manuşey)
Evet	Va
Hayır	Na

-

Aşağıda 1-10 Roman rakamları bulunmaktadır.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Jekh	duj	trin	star	Pandz	šov	efta	oxto	Ejnja	deš

-

ROMANY CHIB

Yazı:

Üst

Romanca geleneksel olarak çoğunlukla sözlü bir dil olmuştur, ancak son yıllarda, farklı çeşitlerini kodlama ve standartlaştırma eğilimi artmaktadır. Aşağıda, 1990 yılında Polonya'daki Dördüncü Dünya Roman Kongresi'nde standardize edilmiş Romanlar için bir alfabe bulunmaktadır. Bu alfabe bugün çoğu Roman topluluğu tarafından kullanılmaktadır.

Bir a	Ä ä	B b	C c	Ć ć	Č č	D d	E e	Ê ê	F f	İyi oyun	İyi oyun	H s	Ben ben	Î î
J j	K k	K k	L l	L l	M m	N n	N n	O o	Ö ö	P p	Ȑ ȑ	Q q	R r	R r
R r	S s	S s	S s	T t	T t	Sen	Sen	V v	W w	X x	Y y	Z z	Z z	Z z

-

Romanca İnsan Hakları Evrensel

Beyannamesi'nin 1. Maddesine bir göz atın .

Sa e manușikane strukture bijandžona tromane thaj jekhutne ko diniteti thaj capipa. Bu kadar büyük bir şey var.

Tüm insanlar özgür doğar ve onur ve haklar bakımından

ROMANY CHIB

eşittir. Akıl ve vicdana sahiptirler ve birbirlerine karşı kardeşlik ruhu içinde hareket etmelidirler.

-

Romanca ayrıca Rusya'da ve eski Sovyet cumhuriyetlerinde uyarlanmış bir Kiril alfabesiyle yazılmıştır.

А а	Б б	В в	Г г	Ғ ғ	Д д	Е е	Ё ё	Ж ж	З з	И и	Й й	К к	Кх кх
Л л	М м	Н н	О о	П п	Р р	С с	Т т	У у	Ф ф	Х х	Ӧ ӧ	Ч ч	Ш ш
Ы ы	Ь ь	Э э	Ю ю	Я я									

-

Biliyor musun?

Üst

İngilizce argo, Roman kökenli birkaç kelime içerir. Bunlar arasında şu yaygın kelimeler var:

<i>lüks</i>	muhtemelen argo <i>havalı</i> 'züppe', hırsızların 'para' anlamına gelen argo kelimesinden, başlangıçta 'küçük değerli madeni para, yarım kuruşluk' muhtemelen Romanca <i>lüks</i> 'yarı'
<i>arkadaş</i>	İngiliz Romani gelen <i>arkadaşı</i> kardeşi, yoldaş, 'kıta Roman varyantı <i>PRAL</i> muhtemelen Sanskritçe den, <i>bhrata</i> kardeşi'
<i>Dükler</i>	muhtemelen Romani den <i>dook</i> 'el falı okundu olarak yandan, kişinin kaderi'

ROMANY CHIB

<i>keskin</i>	Romanca 'bıçak' kelimesinden
---------------	------------------------------

-

Romancadan ödünç alınmış daha fazla İngilizce kelime biliyor musunuz? Bize bildirin, onları buraya ekleyelim

Roman alfabeleri:

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Roman dili tarihinin en yaygın kullanımda hiçbir yazılı olmayan, tamamıyla sözlü dil olmuştur için vardır. Yazılı Romanların ilk örneği 1542'den kalmadır, ^[1] yerli Romanların yerel yazılarının ortaya çıkması yirminci yüzyıla kadar değildir .

Roman halk masalları ve şiirlerinin basılı antolojileri, ilgili ulusal yazıların (Latince veya Kiril) kullanılarak Doğu Avrupa'da 20. yüzyılda başladı. ^[2] 20. yüzyılda yazılan Romanlar, kendi ev sahibi toplulukların yazı sistemlerini, çoğunlukla Latin alfabelerini (Romence , Çekçe , Hırvatça vb.) Kullandı .

İçindekiler

- **1Standardizasyon**
- **2Latin alfabesi**
 - **2.1Pan-Vlax**
 - **2.2Uluslararası Standart**

ROMANY CHIB

- 2.3Anglicised
- 2.4Makedonya'da Roman
- 3Kiril alfabesi
- 4Yunan alfabesi
- 5Arap alfabesi
- 6Alfabelerin Karşılaştırılması
- 7Ayrıca bakınız
- 8Referanslar
- 9Dış bağlantılar

Standardizasyon [

Şu anda hem akademisyenler hem de anadili İngilizce olan kişiler tarafından kullanılan tek bir standart yazım yoktur. Dil planlamacılarının çabaları, Romancadaki önemli diyalektik bölünmeler nedeniyle engellenmiştir: standart bir fonolojinin olmaması, tek bir yazılı formun seçimini sorunlu hale getirir.

Bunun üstesinden gelmek için 1980'lerde ve 1990'larda Marcel Courthiade , "diyalektik varyasyonun fonolojik ve morfofonolojik düzeyde barındırılmasına izin verecek" bir meta-fonolojik yazımın benimsenmesine dayanan bir ortografik birleştirme modeli önerdi. ^[1] Bu sistem 1990 yılında Uluslararası Roman Birliği'ne sunuldu ve onu örgütün "resmi alfabesi" olarak kabul etti. Uluslararası Roman Birliği tarafından bu tanınma, Courthiade'nin sisteminin Avrupa Komisyonu'ndan fon almaya hak kazanmasına izin verdi .

Rağmen bu Gheorghe Sarau tarafından derlenen Romani gramer olarak, birkaç yayında

ROMANY CHIB

kullanılan ^[3] ve Polonya yayın *Informaciaqo lil* , ^[4] IRU'nun standart Roman yazarlar destek geniş bir taban bulmak için henüz. Kanadalı Rom Ronald Lee göre bu standardı benimsemeye isteksizlik nedenlerinden biri, önerilen yazım düzenli gibi Avrupa klavyeler bulunmayan uzman karakterlerin bir dizi içerir olmasıdır İçeride ISTV melerin RWMAIWi'nin ve 3 . ^[5]

Böylece: Bireysel yazarlar egemen iletişim dilinin yazı sistemine dayanan bir imla kullanmak için yerine yerli konuşmacılar arasında en yaygın kalıptır Romen içinde Romanya'da , Macar içinde Macaristan vb. Bununla birlikte, şu anda gözlemlenebilir bir eğilim, çevrimiçi ve e-posta yoluyla kullanım için ana dili İngilizce olan kişiler tarafından kendiliğinden geliştirilen, gevşek bir şekilde İngilizce odaklı bir imla benimsenmesi gibi görünmektedir. ^[1]

Bununla birlikte, tanımlayıcı dilbilimin köklü ve köklü bir transkripsiyon geleneği vardır. ^[1] Belirli fonemlerin temsilinde bireysel dilbilimciler arasındaki küçük farklılıklara rağmen , çoğu Hancock'un *Pan-Vlax* olarak adlandırdığı bir sisteme bağlıdır . ^[4]

Latin alfabesi [

Şu anda Roman dilinde üretilen akademik ve akademik olmayan literatürün ezici çoğunluğu Latin temelli bir imla kullanılarak yazılmıştır. ^[1] Karşılaşılması muhtemel üç ana sistem vardır: *Pan-Vlax* sistemi, *Uluslararası Standart* ve çeşitli Anglicised sistemler. ^[4]

ROMANY CHIB

Pan-Vlax []

En son açıklayıcı literatüründe, imla çeşitli lan Hancock terimleri , *Pan-Vlax* olasılıkla kullanılacaktır. ^[4] Bu yazım tek bir standart form değil, daha çok paylaşılan grafemlerin temel bir "çekirdeğini" ve birkaç alanda az miktarda sapma sergileyen bir imla uygulamaları dizisidir. Pan-Vlax alfabesi, caron gibi Doğu Avrupa dillerinde ortak olan birkaç aksanın eklenmesiyle zenginleştirilmiş Latin alfabesine dayanmaktadır .

Aşağıdaki tabloda, grafiklerin en yaygın varyantları gösterilmektedir. Tabloda kullanılan ses birimleri (biraz keyfi olduğu ve özellikle herhangi bir bir akım diyalektine değildir, örneğin, ses birimi ifade edilmiş / dʒ / tabloda şekilde elde edilebilir / ʒ / , / ʒ / veya / ʒ / bağlı olarak lehçe):

Roman "Pan-Vlax" alfabesi		
grafik	Fonem	Misal
Bira	/ a /	<i>akana</i> (şimdi)
B b	/ b /	barvalo zengin
C c	/ ts /	cirdel çeker
Č č	/ tʃ /	čačo doğru

ROMANY CHIB

Čh čh	/ tʃʰ /	čhavo çocuk
D d	/ d /	Dorjav nehir
Dž dž	/ dʒ /	džukel köpek
E e	/ e /	ertimos affedicilik
F f	/ f /	Foros kasaba
Good game	/ g /	Gadže(gaci) non-Rom
H s	/ h /	Harmasari aygır
Mi Mi	/ /	ičarel (o ezer)
J j	/ j /	jag ateş
K k	/ k /	kaj nerede
Kh kh	/ kʰ /	khamesko güneşli
L l	/ l /	Lašo(laço) iyi

ROMANY CHIB

M m	/ m /	manuș adam
N n	/ n /	nav ad
O o	/Ö/	oxto sekiz
P p	/ p /	Pekel o pişiriyor
Ph ph	/ p^h /	Phabaj elma
R r	/ r /	Raklı kız
S s	/ s /	sunakaj altın
Š š	/ ʃ /	Šukar tatlı / iyi / güzel
T t	/ t /	Taxtaj kupa
Th th	/ t^h /	Them kara parçası
Tu	/ u /	Uš dudak
V v	/ v /	voro kuzen

ROMANY CHIB

X x	/ x /	Xarano bilge
Z z	/ z /	Zèleno yeşil
Ž ž	/ 3 /	Žoja Perşembe

Yukarıdaki grafemlerin kullanımı, diyalektik birleşmeleri vb. Hesaba katarak nispeten kararlı ve evrenseldir. Bununla birlikte, belirli alanlarda biraz daha fazla varyasyon vardır. Romanca türlerinin çoğunda bulunmayan seslerin temsilinde tipik olarak farklı bir alan vardır. Örneğin, Vlux ve Xaladitka'nın çeşitli türlerinin merkezileştirilmiş sesli fonemleri, merkezi olmayan ünlülerden ayrı olarak gösterildiklerinde, ə , ъ veya ä kullanılarak temsil edilebilir . ^[4] Bir başka özellikle değişken alan, bir dizi lehçede bulunmayan damakta kalan ünsüzlerin temsilidir . / Tj / include tj , ty için bazı değişken grafikler, ć , čj ve t' . ^[1] Son olarak, / r / ile birkaç lehçede birleştirilen fonem / ɽ / (Sanskritçe retroflex serisinin refleksi ^[kaynak belirtmeli]) temsili rr , ř ve rh arasında değişme eğilimindedir ve hatta bazen gh , ilk ikisi en sık bulunan varyantlardır. ^[4]

Uluslararası Standart [

Uluslararası Standart Marcel Courthiade tarafından geliştirilen ve Uluslararası Roman Birliği tarafından kabul edilen haliyle yazım, yukarıda özetlenen Pan-Vlux sistemine benzer bir düzeneğe sahiptir. Farklılıkların Bu gibi birkaç değiştirilmesi

ROMANY CHIB

gibi, sadece grafiksel olarak carons ile akut desenli , dönüştürücü Cs § içine .C ¼ . Bununla birlikte, en ayırt edici özelliği, özellikle palatalizasyon derecelerinde diyalektik çapraz fonolojik varyasyonu kapsamaması amaçlanan "meta-notasyonlar" ın kullanılmasıdır; ve farklı fonolojik ortamlarda vaka eklerinin ^[6] morfofonolojik değişimini temsil etmek için kullanılan "morfo-grafikler" . ^[7]

Üç "morfo-grafikler"

olarak ç , q ve θ gerçekleştirilmektedir durumda eklerinden, bir dizi ilk fonemleri temsil etmek için kullanılır, / s / , / k / ve / ton / bir süre sonra sesli ve / ts / , / g / ve / d / bir nazal ünsüzden sonra . Üç "meta gösterimleri" olan 3 , olarak O ve ä lehçesi göre değişir gerçekleştirilmesi olan,. Örneğin son ikisi Lovearicka'da / o / ve / a / olarak telaftuz edilir , ancak / jo /ve / ja / in Kalderash . ^[4]

Anglicised [

Kuzey Amerika'da yaygın olarak kullanılan İngilizce tabanlı yazım, bir dereceye kadar, Pan-Vlax yazımının İngilizce klavyelerle uyumlaştırılması, bu grafiklerin diakritiklerle diakritiklerle değiştirilmesidir, örneğin ts ch sh zh yerine c č š ž . ^[4] Bu özel yazım, Latin-1 karakter setinin dışındaki grafiklerin yakın zamana kadar yazılmasının zor olduğu bir ortam olan, Romanca konuşanlar e-posta kullanarak iletişim kurdukça kendiliğinden ortaya çıkmış gibi görünüyor . ^[1] Ayrıca Roman bilgin ve aktivist Ronald Lee tarafından kullanılması önerilen de bu yazımdır . ^[5]

ROMANY CHIB

Makedonya'da Roman :

Makedonya'daki Romanlar aşağıdaki alfabeyle yazılmıştır: [8]

Bu alfabe Makedonya'daki eğitim sisteminde Romanca konuşan öğrenciler için kullanılmaktadır.

Bir a	B b	C c	Ć ć	Č č	D d	DŽ dž	E e
F f	Good game	GJ gj	H s	Mi mi	J j	K k	KH kh
L l	U lj	M m	N n	NJ nj	O o	P p	PH ph
R r	S s	Š š	T t	TH th	Tu	V v	Y y
X x	Z z						

Kepeski ve Jusuf (1980), aşağıdaki alfabenin Makedonya ve Sırbistan'daki (Kosova) Romanlar tarafından kullanıldığını belirtmiştir

Bir a	Ä ä	B b	C c	Č č	KJ kj	D d	GJ gj
-------	-----	-----	-----	-----	-------	-----	-------

ROMANY CHIB

					(Ćć)		(Ğğ)
DŽ dž	E e	F f	Good game	H s	X x	Mi mi	J j
K k	L l	LJ lj	M m	N n	NJ nj	O o	P p
Q q	R r	S s	Š š	T t	Tu	V v	Z z
Ž ž							

Romanca (romanca čhib):

Roman veya Romanca, Avrupa ve ABD genelinde yaklaşık 5-6 milyon Roman tarafından konuşulan bir Hint-Aryan dilidir. Romanların en büyük toplulukları Türkiye, İspanya ve Romanya'da yaşıyor. İngilizcede bu insanlara genellikle Çingeneler denir. Dil, özellikle Pencap dili olmak üzere kuzey Hindistan'ın dilleriyle yakından ilgilidir ve Romanların aslen bu bölgeden geldiği düşünülmektedir. Bazı insanlar Romancayı bir lehçe grubu olarak görürken, diğerleri birbiriyle yakından ilişkili birkaç Roman dili olduğunu düşünüyor.

ROMANY CHIB

MS 1000 civarında Hint yarımadasının kuzey kesimindeki Müslüman istilaları, muhtemelen Anadolu'ya taşındığı düşünülen Romanların ataları da dahil olmak üzere büyük nüfus hareketlerine yol açtı. 1300'de, Moğolistan'ın Avrupa'yı işgalinden sonra Romanlar batıya Avrupa'ya taşındı ve çoğunlukla göçebe bir yaşam tarzı benimsedi.

Yazılı Roman

Romanca esas olarak sözlü dil olarak kullanılmasına rağmen, bazı Romanlar Romanca yazmaktadır. Ağırlıklı olarak Latin alfabesiyle ve ayrıca bir dereceye kadar Yunan, Kiril, Arap ve Devanagari alfabelerinde yazılmıştır. Romanca ilk olarak 16. yüzyılda, Andrew Borde gibi Roman olmayan akademisyenler tarafından kelime listelerinin üretildiği sırada yazılmıştır. O zamandan bu yana yüzyıllar boyunca bazı imla kuralları ortaya çıktı, ancak tamamen standart bir yazım sistemi yoktu.

Roman Pan-Vlax alfabesi:

Bu alfabe, dilbilimciler tarafından yazılan Roman dilleri hakkında literatürde kullanılır ve paylaşılan grafiklerin temel bir çekirdeğini ve birkaç alanda az miktarda farklılığı sergileyen bir dizi imla uygulamasını temsil eder.

ROMANY CHIB

A a	B b	C c	Č č	Čh čh	D d	Dž dž	E e
[a]	[b]	[ts]	[tʃ]	[tʃʰ]	[d]	[dʒ]	[e]
F f	G g	H h	I i	J j	K k	Kh kh	L l
[f]	[g]	[h]	[i]	[j]	[k]	[kʰ]	[l]
M m	N n	O o	P p	Ph ph	R r	S s	Ș ș
[m]	[n]	[o]	[p]	[pʰ]	[r]	[s]	[ʃ]
T t	Th th	U u	V v	X x	Z z	Ž ž	
[t]	[tʰ]	[u]	[v]	[x]	[z]	[ʒ]	

Roman ortak alfabesi (Roman şib)

Bu, Romanlar için resmi standart alfabedir. 1990'da Serock, Polonya'daki Dördüncü Dünya Roman Kongresi'nde standardize edildi. Bu alfabe Karpat Romancası ve Fin Romancası hariç tüm Roman dilleri / lehçeleri tarafından kullanılabilir.

A a	B b	C c	Ć ć	Čh čh	Ç ç	D d	E e
Ë ë	F f	F g	H h	I i	J j	K k	Kh kh
L l	M m	N n	O o	P p	Ph ph	R r	Rr rr
S s	Ś ś	T t	Th th	U u	V v	W w	X x
Z z	Ž ž	Ʒ ʒ	Q q	Θ θ			

Lovari Roma

Lovari, Macarca etkilenmiş bir Roman lehçesi konuşan Romanların bir alt grubudur. Macaristan, Romanya, Polonya, Fransa, Almanya, İtalya ve Yunanistan dahil Avrupa'nın birçok yerinde yaşıyorlar.

ROMANY CHIB

Lovari Roman alfabesi ve telaffuz

A a	B b	C c	D d	Dy dy	E e	F f	G g	H h
[a]	[b]	[ts]	[d]	[dʲ]	[e]	[f]	[g]	[h]
X x	I i	J j	K k	Kh kh	L l	Ly ly	M m	N n
[x]	[i]	[j]	[k]	[kʰ]	[l]	[lʲ]	[m]	[n]
Ny ny	O o	P p	Ph ph	R r	S s	Sh sh	T t	Th th
[nʲ]	[o]	[p]	[pʰ]	[r]	[s]	[ʃ]	[t]	[tʰ]
U u	V v	Z z	Zh zh	dzh				
[u]	[v]	[z]	[ʒ]	[ʤ]				

Roman için Kiril alfabesi:

1920'lerde ve 1930'larda SSCB'de üretilen Romanca metinler Kiril alfabesiyle yazılmıştır. Bu alfabe hala Rusya, Bulgaristan ve Sırbistan'da Romanlar tarafından kullanılmaktadır.

А а	Б б	В в	Г г	Ґ ґ	Д д	Е е	Ё ё	Ж ж
З з	И и	Й й	К к	Л л	М м	Н н	О о	П п
Р р	С с	Т т	У у	Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч	Ш ш
Ы ы	Ь ь	Э э	Ю ю	Я я				

Romanca yazmanın başka yolları da vardır, örneğin:

<http://romani.uni-graz.at/romlex/wsphonemic.xml>

Romanca örnek metin:

ROMANY CHIB

*Sa e manuřikane strukture bijandžona tromane
thaj jekhutne ko digniteti thaj capipa.*

Daha fazla bilgi edinin.

Tercüme:

*Tüm insanlar özgür doğar ve onur ve haklar
bakımından eşittir. Akıl ve vicdana sahiptirler ve
birbirlerine karşı kardeşlik ruhu içinde hareket
etmelidirler.*

(İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 1. Maddesi)

Romanca örnek videolar:

[Romanca hakkında bilgiler](#) | [İfadeler](#)

Bağlantılar

Roman dili ve alfabesi hakkında bilgiler

https://en.wikipedia.org/wiki/Romani_language

https://en.wikipedia.org/wiki/Romani_alphabets

<http://web.quipo.it/minola/romani/language9.htm>

<http://romani.humanities.manchester.ac.uk/>

<http://languagecontact.humanities.manchester.ac.uk/ELA/languages/Romani.html>

<http://romaniprojekt.uni-graz.at/>

<http://langsci-press.org/catalog/book/17>

Çevrimiçi Romanca dersleri

<http://www.romaninet.com/?sec=course>

Çevrimiçi Romanca ifadeler

<https://www.youtube.com/watch?v=SyojvlmbzPM>

<https://uk.answers.yahoo.com/question/index?qid=20070311091110AAxqzcX>

ROMANY CHIB

Çevrimiçi Roman sözlükleri

<http://www.freelang.net/online/romani.php>

<http://romani.humanities.manchester.ac.uk/angloromani/dictionary.html>

<https://glosbe.com/en/rom/>

[http : //www.lowchensaustralia.com/names/romany-english-words.htm](http://www.lowchensaustralia.com/names/romany-english-words.htm)

<http://gypsytravellerhistory.com/node/25>

Hint-Aryan dilleri:

[Awadhi](#) , [Assam](#) , [Bengal](#) , [Bhojpuri](#) , [Chakma](#) , [Chhattisgarhi](#) , [Dhivehi](#) , [Dhundari](#) , [Domari](#) , [Fiji](#)

[Hintçe](#) , [Garhwali](#) , [GujaratiPad](#) , [Hajong](#) , [Hintçe](#) , [Indus Kohistani](#) , [Keşmir](#) , [Konkani](#) , [Kotia](#) , [Kutchi](#) , [Magahi](#) , [Maithili](#) , [Marathi](#) , [marwari](#) , [Modi](#) , [Nepalce](#) , [Odia](#) , [Palula](#) , [Parkari](#)

[Koli](#) , [Punjabi](#) , [Rajasthani](#) , [Rohingya](#) , [Romani](#) , [Saraiki](#) , [Sarnámi](#)

[Hindustani](#) , [Sindhi](#) , [Sinhala](#) , [Shina](#) , [Sourashtra](#) , [Sugali](#) , [SylhetiTorwaliUrduca](#).

ROMANY CHIB

Romanca Chib

Rromanlarda Kullanılan Alfabeler

Rromanes'te yazmak için kullanılabilecek birkaç alfabe vardır. Bu sitede kullanılanlar Pan-Vlax alfabesi ve değiştirilmemiş Latin alfabesidir.

Latin Alfabesi ile Yazma:

İngilizce yazıp okuyanlar için değiştirilmemiş Latin alfabesi tercih edilebilir. Aşağıda, ilgili harf, Uluslararası Fonetik Alfabe'ye göre fonem ve Lovari kelimesinde yapılan sesin bir örneği listelenecektir. (Öğrenmeyi desteklemek için, IPA ses örneklerini kullanmaktan çekinmeyin.)

A a - / ʌ / - n a kh (burun)
B b - / b / - b al (saç)
C c - / ts / - mu c a (kedi)
Ch ch - / tʃ / - ch ej (kız / kız)
D d - / d / - dikhlo (başörtüsü)
E e - / ɛ / - dj e s (gün)
F f - / f / - f alka (çene)
G g - / g / - g adje (Rromani olmayan)
H h - / h / - h ulavel (tarak)
I i - / i / - kusht i k (kayış)
J j - / j / - j akh (göz)
K k - / k / - k efa (fırça)
Kh kh - / kʰ / - k er (ev)
L l - / l / - l açık (tuz)

ROMANY CHIB

M m - / m / - m anush (erkek)
N n - / n / - ma n ush (adam)
O o - / ɔ / - dj o v (çavdar)
P p - / p / - p ap in (kaz)
Ph ph - / p^h / - ph ej (kardeş)
R r - / ɾ / - che r (gökyüzü)
S s - / s / - s ap (yılan)
Sh sh - / ʃ / - sh ukar (güzel)
T t - / t / - ra t (kan)
Th th - / t^h / - th ud (süt)
U u - / u / - p u r u m (soğan)
V v - / v / - v ast (el)
X x - / X / - ba x t (şans)
Z z - / z / - z ejtino (yağ)
Zh zh - / ʒ / - zh uto (yumurta sarısı)
Dzh dzh - / dʒ / dzh ukel (köpek)

Pan-Vlax Alfabesinde Yazma:

Pan-Vlax Alfabeti, Rromanes'te yapılan seslerin bazılarını daha iyi uyan değiştirilmiş bir Latin alfabesidir.

A a - / ʌ / - n a kh (burun)
B b - / b / - b al (saç)
C c - / ts / - mu c a (kedi)
Č č - / tʃ / - č ej (kız / kızı)
D d - / d / - d ikhlo (başörtüsü)
Dj dj / Dy dy - / d͡z / - dj es (gün)
E e - / ɛ / - dj e s (gün)
F f - / f / - f alka (çene)
G g - / g / - g adje (Rromani olmayan)

ROMANY CHIB

Ğ ğ - / ğ / - te ğ indisarel (düşünmek)

H h - / h / - h ulavel (tarak)

I i - / i / - kušt i k (kayış)

J j - / j / - j akh (göz)

K k - / k / - k efa (fırça)

Kh kh - / k^h / - kh er (ev)

L l - / l / - l ačık (tuz)

M m - / m / - m anuș (erkek)

N n - / n / - ma n uș (erkek)

Nj nj / Ny ny - / ɲ / - nj am nj i (kadın akraba)

O o - / ɔ / - dj o v (çavdar)

P p - / p / - p a p in (kaz)

Ph ph - / p^h / - phej (kız kardeş)

R r - / ɾ / - che r (gökyüzü)

S s - / s / - s ap (yılan)

Ș ș - / ʃ / - ș ukar (güzel)

T t - / t / - ra t (kan)

Th th - / t^h / - th ud (süt)

U u - / u / - p u r u m (soğan)

V v - / v / - v ast (el)

X x - / X / - ba x t (şans)

Z z - / z / - z ejtino (yağ)

Ž ž - / ʒ / - ž uto (yumurta sarısı)

Dž dž - / dʒ / - d ž ukel (köpek)
